

Kerngegevens gemeentelijk monument:

Monumentnummer : GM018 Naam monument : n.v.t.

Kerndatering : ca. 1900
Oorspronkelijke functie : winkel/wonen Huidige functie : winkel/wonen Architect : onbekend

Typering van het monument:

Winkel-woonhuis gebouwd rond 1900 in neorenaissancestijl.

Historie:

Onbekend.

Ruimtelijke context:

Molenbeekstraat 3 is gelegen op de hoek met de Markt en maakt deel uit van de historische bebouwingsstructuur van Sittard. Het pand maakt deel uit van gesloten straatwanden en ligt aan de marktzijde in de rooilijn, maar ligt rechts iets terug ten opzichte van zijn belending. Voor de beschrijving zullen we de gevel aan de Molenbeekstraat als de voorgevel beschouwen.

Bouwmassa:

Het gebouw beslaat een rechthoekige plattegrond en heeft twee bouwlagen onder een kap. De hoek aan de straat is afgeschuind en dit deel is geaccentueerd door een eigen topgeveltie.

Dak:

Het schilddak van het huis is uitgevoerd als een mansardedak. Het heeft links een topgevel, waar de kap aansluit op het linker buurpand, waarbij waarschijnlijk sprake is van de bewaard gebleven gevel van een van de voorgangers van de nog bestaande huizen ter weerszijden. De beide topgeveltjes van de te beschrijven gevels hebben eigen steekkapjes. Het dak van het huis is gedekt met grijze vlakke Muldenpannen en voorzien van op de gevels rustende bakgoten met boeiboorden van kunststof.

Gevels:

Het pand is opgetrokken in rode baksteen en gemetseld in kruisverband. Het muurwerk heeft recent aangebrachte zware opgelegde voegen. Aan de onderzijde rusten de gevels op een gecementeerde uitstekende plint. De bovenzijde is uitgevoerd in de vorm van een ojiefvormig profiel en de plint is paars geschilderd. Aan de bovenzijde zijn de gevels daar waar geen

trapgeveltjes aanwezig zijn, beëindigd met de genoemde kunststof boeiboorden. Op de gevels zijn met witte verf geschilderde banden en accenten aangebracht.

Voorgevel:

De voorgevel is asymmetrisch van opzet, twee vensterassen breed en is geleed door een risalerend trapgeveltje dat links de vensteras versterkt door enkele centimeters uit het gevelvlak te komen. Het risalerende deel ontspringt halverwege de begane grond in de vorm van zich stapsgewijs verbredende lisenen – van een halve naar anderhalve en tenslotte twee-en-eenhalve steen breed. Halverwege de gevel zijn beide lisenen verbonden met een segmentboog-fries van drie boogjes. Daarboven is de trapgevel vlak uitgevoerd. Het overige gevelvlak beslaat dus de gehele begane grond, het rechter deel van de verdieping en links een smalle strook tegen de grens met de belending. Een aardig detail is dat men de profielstenen die gebruikt zijn om de concave hoeken van de vensternissen te metselen, op creatieve wijze ook op enkele andere plaatsen heeft ingezet: om de kraagsteentjes onder het genoemde fries te vormen en om het trapgeveltje onder de dakvoet in de breedte iets te laten uitkragen.

De trappen van het geveltje zijn voorzien van hardstenen dekstenen. De geveltop is versierd met een piron waarop een smeedijzeren bekroning. Onder de geveltop is een smeedijzeren sieranker aangebracht. Het rechter deel van de gevel heeft aan de bovenzijde onder de goot een segmentboogfries, dat links van de trapgevel ontbreekt.

In de gevel zijn vijf vensters aanwezig van verschillende aard en grootte. Twee per bouwlaag en een in de top van het trapgeveltje. Alle vensters hebben lichtgrijs geschilderde vensterbanken van hardsteen, de rechtstanden van de vensternissen zijn van de genoemde concave profielstenen en de ontlastingsbogen boven de vensters, indien aanwezig, idem dito. Het linker venster op de begane grond is een schuifvenster met een ongedeeld onderen bovenraam, waarschijnlijk van hout. Waarschijnlijk volgt het kozijn aan de bovenzijde de ronding van de segmentboog, maar is deze ronding nu afgetimmerd met plaatmateriaal. Onder dit venster zit op straatniveau een kelderlicht dat niet meer is dan een rechthoekige uitsparing in de plint.

Het rechter venster heeft een etalageraam met bovenlicht onder een stalen latei. De laatste bestaat uit twee staalprofielen die gekoppeld zijn door middel van drie bouten in de vorm van rozetten. Het kozijn en het raam van het bovenlicht zijn van hout. De etalage is ongedeeld, het bovenlicht heeft een roede-indeling (7,2) waarbij de onderste rij ruiten iets hoger is dan de bovenste.

Het venster links op de verdieping heeft een segmentboog en een venster met hoge onderramen (3,2) van kunststof. De boogtrommel is dichtgezet met plaatmateriaal, maar was waarschijnlijk oorspronkelijk opgevuld met siermetselwerk. Hetzelfde geldt voor de andere verdiepingsvensters in het huis. Het rechter venster is gelijk aan het linker, alleen smaller (2,2).

Het venster op zolderniveau in de trapgevel heeft een rondboog-beëindiging. Het siermetselwerk en het gekartelde loodrandje behoren nog tot de oorspronkelijke opzet van het venster. Het kunststof klapraam met schijnkruis is van recente datum.

Hoekgeveltje

De gevel op de hoek is symmetrisch van opzet, een vensteras breed en heeft aan de bovenzijde een trapgeveltje. De hele gevel risaleert ten opzichte van de beide aansluitende gevels en ten opzichte van het gevelvlak komt ook de geveltop met trappen iets naar voren. De trappen rusten op een rondboog die op zijn beurt weer rust op twee lisenen links en rechts ter hoogte van het zoldervenster. De uitkraging onder de lisenen en de verbreding van het geveltje aan de bovenzijde daarvan, ter hoogte van de boogaanzet is weer vervaardigd van de genoemde profielstenen. Het trapgeveltje hier is kleiner dan dat in de voorgevel, maar wat betreft venster, trappen, sieranker en piron volkomen gelijk.

Op de begane grond en de verdieping zijn deuren aangebracht, respectievelijk de winkeldeur en een deur naar een klein balkon. Beide deuren liggen in verdiepte segmentboognissen waarvan de hoeken op de bekende wijze met profielstenen zijn afgewerkt. De winkeldeur ligt hoog boven de straat en is bereikbaar via een hardstenen trap van vier treden met rechts een roestvrijstalen leuning. De deurpartij bestaat uit een recente deur met twee glasvlakken en een oorspronkelijk bovenlicht (3,1) binnen een oorspronkelijk kozijn dat aan de bovenzijde recht gesloten is. De zo onder het gewelfje overblijvende boogtrommel is onversierd. De deur op de verdieping is aangebracht in een identieke nis als op de begane grond. De deurpartij is hier echter helemaal van kunststof: een deur met twee smalle ramen boven (2,1) en een bovenlicht (2,1).

Het balkon bestaat waarschijnlijk uit een ijzeren plaat die rust op twee houten klossen, die weer worden gedragen door twee smeedijzeren opengewerkte consoles, die met bouten zijn bevestigd. De gehele draagconstructie oogt niet origineel. Tussen de consoles is een ondiep segmentboogfries aangebracht van twee boogjes. Het balkonhek is van smeedijzer tussen gietijzeren hoekstijlen.

Rechter zijgevel

De zijgevel is asymmetrisch van opzet en bestaat uit twee gevelassen tussen de al beschreven plint en de bakgoot op segmentboogfries. Het laatste sluit rechts op de hoek aan op een korte liseen met een kraagsteen van de bekende profielsteentjes. Van de vier gevelopeningen zijn er drie vensters en de vierde is de deur naar de bovenwoning rechts in de gevel, bereikbaar via een hardstenen trap van drie treden. Links daarvan zit een etalage gelijk aan die om de hoek in de voorgevel en ook de vensters op de verdieping zijn identiek aan dat in de voorgevel op de verdieping rechts.

De deur is evenals de andere deuren gelegen in een diepe nis. Direct boven de deur is de nis echter gevuld met metselwerk op een segmentgewelfje dat weer verder naar voren ligt, maar nog niet in het gevelvlak. Hierin zijn twee rondboograampjes opgenomen waarvan het glas direct in het metselwerk gezet lijkt. Het deurkozijn lijkt nog oud, maar de deur is recent aangebracht en bestaat uit een gesloten deel onder en een onbekend aantal ruitjes boven.

Interieur:

Het interieur is niet geïnventariseerd.

Bijzondere onderdelen:

Het siermetselwerk en natuursteenelementen in de gevel; de beide etalagevensters met bovenlichten en bovenliggende stalen balken; de twee pironnen op de trapgevels.

Waardestelling:

Het object is van belang wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap, cultuurhistorische waarde en meer in het bijzonder vanwege:

- de architectuurhistorische betekenis in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- de architectonische gaafheid van het exterieur. Het object heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- het object is ruimtelijk bepalend c.g. markant voor de omgeving.
- de betekenis van het object als onderdeel van de historische gegroeide nederzettingsstructuur, waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- de bijzondere detaillering en de bijzondere ornamenten.
- de architectuurhistorische zeldzaamheid in relatie tot de gaafheid van het object.
- de betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een sociaaleconomische ontwikkeling.

Bescherming:

Het exterieur van de hoofdbouwmassa.

Foto's

Kaart met bescherming

